

Subiect LERIS – limba română (varianta 1)

• Citește cu atenție textul și apoi răspunde cerințelor formulate mai jos:

— *Buf, ți-e frică de întuneric doar pentru că nu știi nimic despre el. Ia spune: ce știi **tu** despre întuneric?*

— *E negru, zise Buf.*

— *Dar nu e deloc așa. Poate fi argintiu sau albastru sau cenușiu... Ce altceva mai știi despre întuneric?*

— *Nu-mi place, zise Buf. Nu-mi place deloc.*

— *Întunericul e nemaipomenit, iar în seara asta o să fie și mai și pentru că o să avem focuri de artificii, rachete, și farfurii zburătoare, și vulcani și ploii de aur, și scânteii. O ploaie de aur care cade din cer, spuse băiatul. [...]*

— *Întunericul e blând. Bunăoară ascunde multe lucruri: mobila dărăpănată și găurile din covor. Îmi ascunde ridurile și bătrânele mâini zbârcite. Pe întuneric pot **să uit** că sunt bătrână. [...]*

— *Întunericul e distractiv. Noi facem foc de tabără, coacem cartofi, ne facem cacao, iar pe urmă o să cântăm în jurul lui, spuse cercetașul.*

— *Întunericul e necesar. Fără el, nu ar mai veni Moș Crăciun, căci el vine doar pe întuneric. Vine la miezul nopții într-o sanie zburătoare trasă de reni. În ziua de Crăciun n-ai mai găsi nimic în ciorapi, spuse fetița cu părul **prins** în coadă de cal.*

— *Întunericul e minunat, dragă Buf. Privește stelele! Uite Sirius, Steaua Câine, Constelația Orion, Steaua Polară, Carul Mare, explică omul cu telescopul.*

— *Întunericul e frumos... [...] Ador lumina lunii. E magică. Preface totul în argint, mai ales într-o noapte rece ca asta. Hai cu mine, Buf, și o să-ți arăt frumoasa lume **a scânteierilor** de argint, viața secretă a pisicilor și a bufnițelor. Viețuitoarele de zi dorm. Lumea toată e a noastră, spuse pisica.*

(Jill Tomlinson, **Bufnița care se teme de întuneric**)

Subiectul I (60 de puncte)

A.

Într-un text de minimum 5 rânduri, formulează un posibil răspuns la întrebarea: *ce știi tu despre întuneric?* În răspunsul tău, vei valorifica și informații din textul dat. (25 de puncte)

B.

1. Scrie cuvinte cu sens opus pentru termenii: **nimic, blând, ascunde, secretă**. (10 puncte)

2. Precizează valoarea morfologică (parte de vorbire) și funcția sintactică ale cuvintelor subliniate. (10 puncte)

3. Construiește o propoziție *despre noapte*, după schema **C – P – A – S – A**, în care secvența *de argint* să aibă funcția sintactică identificată în fragmentul dat. (15 puncte)

Subiectul al II-lea (30 de puncte)

Redactează o compunere, de minimum 15 rânduri, în care să povestești o întâmplare petrecută într-o noapte frumoasă, ale cărei personaje să fie o bufniță și un copil curios. În compunerea ta vei integra secvența: *Ador lumina lunii. E magică. Preface totul în argint, mai ales într-o noapte rece ca asta*. Nu uita să propui un titlu sugestiv!

Notă: Se acordă **10 puncte** din oficiu.

Subiect LERIS – limba română (varianta 2)

- **Citește cu atenție textul următor și apoi răspunde cerințelor formulate mai jos:**

- Hai acasă, Vivi! Se auzi o voce cunoscută. Te voi învăța ce trebuie făcut când pierzi. Era Vivaldi! Tare se mai bucură Vivi când văzu că spiridușul nu era nicidecum supărat sau dezamăgit că veverița lui preferată pierduse primul ei concurs.

- Cum crezi că am ajuns cel mai bun violonist din ținut? Pierzând trei concursuri de măiestrie! După fiecare înfrângere am exersat și mai mult. Am devenit din ce în ce mai bun. Dacă nu aș fi pierdut măcar o dată, acum aș fi un simplu cântăreț din lăută¹ care zdrăngăne sub ferestre.

În acea primăvară, Vivi s-a antrenat împreună cu Vivaldi.

- Toți dau sfaturi despre cum să ai succes, cum să fii campion. Nimeni nu te învață ce să faci când pierzi, deși aceasta se întâmplă mult mai des decât victoria, o încuraja Vivaldi pe veveriță.

- Somn, mâncare și exerciții! Cine nu doarme destul nu poate fi campion, îi spunea el lui Vivi la ora opt seara, învelind-o de culcare.

(Cristina Andone, *Vivaldi și cele patru anotimpuri*)

¹lăută: instrument muzical cu coarde.

Subiectul I (60 de puncte)

A.

Explică, în minimum 5 rânduri, înțelesul următoarei secvențe: *Dacă nu aș fi pierdut măcar o dată, acum aș fi un simplu cântăreț din lăută care zdrăngăne sub ferestre.*

(25 de puncte)

B.

1. Propune cuvinte cu sens opus pentru termenii subliniați. (10 puncte)
2. Precizează valoarea morfologică (parte de vorbire) și funcția sintactică ale fiecăruia dintre cuvintele: (veverița) *lui*, *primul* (ei concurs), (concursuri) *de măiestrie*, *să faci*. (10 puncte)
3. Construiește o propoziție alcătuită din cinci termeni, *despre succes*, în care substantivul *sfat* să fie atribut. (15 puncte)

Subiectul al II-lea (30 de puncte)

Într-o compunere de minimum 15 rânduri, povestește o întâmplare pe care îți imaginezi că a trăit-o Vivi, veverița lui Vivaldi, la următorul său concurs. În compunerea ta, vei integra secvența: *Tare se mai bucură Vivi când văzu că spiridușul nu era nicidecum supărat sau dezamăgit că veverița lui preferată pierduse primul ei concurs.* Propune un titlu sugestiv!

Notă: Se acordă **10 puncte** din oficiu.

Subiect LERIS – limba română (varianta 3)

- **Citește cu atenție textul următor și apoi răspunde cerințelor formulate mai jos:**

Într-o dimineață, când stătea lungit în pat, Uriașul a auzit o încântătoare muzică. Răsuna atât de dulce, încât a crezut că muzicanții Regelui treceau prin preajmă. În realitate era doar un mic cânepar, care ciripea la geam. Dar prea mult timp trecuse de când Uriașul nu mai auzise cântec de pasăre în grădina sa și acest ciripit îi părea cea mai frumoasă muzică din lume. Grindina se oprise din dansul ei nebunesc. Vântul de Nord a încetat să urla. Un parfum delicios pătrunse prin geamul deschis.

– Cred că a venit și Primăvara, a spus Uriașul. A sărit din pat și a privit afară.
Și ce-a văzut?

Avea în față cea mai minunată priveliște. Printr-o mică spărtură în zid, copiii au pătruns în grădină și stăteau cățărați pe crengile copacilor. În fiecare copac era câte un copil. Copacii s-au bucurat atât de mult de această revenire, încât s-au acoperit cu flori și își întindeau cu tandrețe brațele deasupra lor. Păsările, cuprinse de veselie, zburau ciripind. Florile se șteau răsând din iarba verde.

Era un peisaj de poveste. Doar un colț al grădinii mai rămânea stăpânit de Iarnă. Și acolo stătea un băiețel. Nici nu ajungea la ramurile copacului cât de mic era. Tot rățăcea în jurul pomului și plângea cu jale. Copacul era încă acoperit de gheață și zăpadă, iar Vântul de Nord sufla și urla printre ramurile lui.

– Urcă, băiețele, îl tot îndemna Copacul și își apleca crengile cât de jos putea.
Dar băiatul era prea mic.

Inima Uriașului zvâcni cu duioșie.

– Egoistul de mine! exclamă el. Acum știu de ce Primăvara nu mai venea pe aici. Îl voi urca chiar eu pe micuțul băiețel până în vârful copacului, voi dărâma zidul și grădina mea va fi mereu un loc de joacă pentru copii.

Cu adevărat îi părea rău pentru tot ce făcuse.

(Oscar Wilde, *Uriașul cel egoist*)

Subiectul I (60 de puncte)

A.

Folosind informațiile din textul dat, explică, în minimum 5 rânduri, înțelesul enunțului: *Acum știu de ce Primăvara nu mai venea pe aici.* (25 de puncte)

B.

1. Găsește cuvinte cu sens asemănător pentru înțelesul din text al termenilor: **răsuna**, **delicios**, **se șteau**, **egoist**. (10 puncte)
2. Precizează valoarea morfologică (parte de vorbire) și funcția sintactică ale fiecărui cuvânt din propoziția: *Vântul de Nord urla printre ramurile lui.* (10 puncte)
3. Construiește o propoziție despre *universul Uriașului*, alcătuită din cinci termeni, în care subiectul să fie determinat de două atribute. (15 puncte)

Subiectul al II-lea (30 de puncte)

Imaginează-ți că te afli în grădina Uriașului și te joci alături de ceilalți copii. Redactează o compunere, de minimum 15 rânduri, în care să povestești o întâmplare petrecută în timpul jocului. Găsește un titlu expresiv pentru compunerea ta!

Notă: Se acordă **10 puncte** din oficiu.

Subiect LERIS – limba română (varianta 4)

- **Citește cu atenție textul următor și apoi răspunde cerințelor formulate mai jos:**

*Când bunicul meu, odată,
Un copac mic a plantat
Eu, uimit, ca niciodată,
Repede l-am întrebat:*

*„-Bunul meu bătrân părinte,
Oare firavul lăstar
Crezi că te va ține minte
Și-ți va da și fructu-n dar?”*

*Ridicând ușor privirea
De bătrân, de înțelept,
Spuse: „- Asta e menirea
Unui om... și este drept*

*Să planteze flori, tufare,
Un copac, sau chiar mai mulți,
Pentru că așa sub soare
Crește verdele din munți!”*

*Peste ani, sub umbra deasă
A copacului, ieri mic,
Am trăit poveste-aleasă
Spusă de al meu bunic!*

(Vera Crăciun, *Copăcelul și bunicul*)

Subiectul I (60 de puncte)

A.

Explică, într-un text de aproximativ 5 rânduri, înțelesul următoarelor versuri: *Ridicând ușor privirea / De bătrân, de înțelept...* (25 de puncte)

B.

1. Găsește câte un cuvânt cu sens asemănător pentru termenii: **uimit, înțelept, menirea, crește.** (10 puncte)
2. Notează partea de vorbire și funcția sintactică pentru fiecare dintre cuvintele subliniate în text. (10 puncte)
3. Alcătuieste o propoziție *despre copacul tău preferat*, care să conțină 5 termeni, printre care să se regăsească un complement și două atribute, în această succesiune: **C-A-A.** (15 puncte)

Subiectul al II-lea (30 de puncte)

Imaginează-ți că a trecut timpul, copăcelul de odinioară a ajuns un copac bătrân și tu stai la umbra acestuia, ascultându-i povestea de viață. Redactează o compunere, de minimum 15 rânduri, în care, utilizând descrierea și narațiunea, să redai această poveste. Nu uita de titlu, care să fie expresiv!

Notă: Se acordă **10 puncte** din oficiu